

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji

<https://archiwum.mswia.gov.pl/pl/aktualnosci/12150,MSW-w-sprawie-wystapienia-pokontrolnego-NIK.html>

2023-12-02, 03:53

Informacja

Strona znajduje się w archiwum.

Data publikacji 03.07.2014

MSW w sprawie wystąpienia pokontrolnego NIK

fot. Michał Adamowski/REPORTER

Wyniki kontroli NIK wskazują, że sposób finansowania GOPR i TOPR nie wpływał na skuteczność i zakres prowadzonych działań ratowniczych. NIK ocenia, że ratownictwo górskie, które stanowi bardzo ważny element systemu zapewnienia warunków bezpieczeństwa turystyki i rekreacji w górach, działa prawidłowo i skutecznie.

W tym roku TOPR otrzyma łącznie 3 mln 863 tys. zł na utrzymanie gotowości ratowniczej oraz 8 mln 619 tys. zł na utrzymanie oraz remont śmigłowca Sokół. Poza tym MSW na czas remontu śmigłowca Sokół udostępniło TOPR do działań ratowniczych śmigłowiec policyjny razem z załogą. Natomiast ratownicy GOPR w 2014 r. otrzymają łącznie 7 mln 210 tys. zł. na prowadzenie działań ratowniczych.

	TOPR	GOPR
2010	3 mln 601 tys. zł	6 mln 258 tys. zł
2011	3 mln 600 tys. zł	6 mln 250 tys. zł
2012	4 mln 478 tys. zł	7 mln 338,8 tys. zł
2013	7 mln 298 tys. zł	7 mln 338 tys. zł

W 2012 r. kwota przekazywanych dotacji wzrosła o niemal 20 proc, w tym kwota dotacji przekazanych TOPR o prawie 25 proc., a kwota dotacji przekazanych GOPR o 17 proc.

Zgodnie z art. 17 ust. 1 ustawy o bezpieczeństwie i ratownictwie w górach i na zorganizowanych terenach narciarskich minister właściwy do spraw wewnętrznych zobowiązany jest jedynie do zlecania i finansowania zadań z zakresu ratownictwa górskiego. Katalog zadań z zakresu ratownictwa górskiego, które mogą być zleczone określony jest w art. 17 ust. 6. Nie wszystkie zadania z zakresu ratownictwa górskiego zawarte w tym katalogu muszą być zleczone przez Ministra w danym roku do realizacji. Ustawa przewiduje możliwość finansowania zadań z zakresu ratownictwa górskiego nie objętych umową z Ministrem przez jednostki samorządu terytorialnego oraz ze środków pozyskanych z tytułu opłat pobieranych za wstęp do parku narodowego.

W kontrolowanym okresie umowy z GOPR podpisano odpowiednio 20 stycznia 2010 r., 14 lutego 2011 r., 17 lutego 2012 r. i 17 stycznia 2013 r., a z TOPR 26 stycznia 2010 r., 11 lutego 2011 r., 16

lutego 2012 r. i 24 stycznia 2013 r. Na późne podpisywanie umów wpływ mają przede wszystkim przedłużające się uzgodnienia. Przykładowo 13 listopada 2012 r. TOPR został poproszony o złożenie ofert na realizację zadań z zakresu ratownictwa górskiego na łączną kwotę 3 600 tys. zł. W odpowiedzi TOPR poinformował, że nie jest możliwe przedstawienie ofert na zapewnienie bezpieczeństwa w górach i utrzymanie śmigłowca na taką kwotę. Po ponownym wezwaniu TOPR 5 grudnia 2012 r. złożył dwie oferty (na zapewnienie gotowości ratowniczej i utrzymanie śmigłowca) na 5 300 tys. zł. 20 grudnia 2012 r. TOPR, w odpowiedzi na wezwanie MSW przekazał cztery odmienne kalkulacje kosztów z prośbą o zaakceptowanie jednej z nich. 15 stycznia 2013 r. do Ministerstwa wpłynęła skorygowana oferta (datowana na 30 listopada 2012 r.). Tak więc oferty składane przez stowarzyszenia często odbiegają od możliwości budżetowych państwa. Ostateczny kształt umów jest zwykle wynikiem kompromisu pomiędzy Ministerstwem a podmiotami realizującymi zadania z zakresu ratownictwa górskiego.

MSW nie dysponowało informacjami na temat średniego kosztu akcji ratowniczej, pomimo kilkakrotnie podejmowanych inicjatyw mających na celu pozyskanie od TOPR i GOPR szczegółowych informacji na temat: wszystkich realizowanych działań, ponoszonych kosztów na te działania oraz kosztów akcji ratownictwa górskiego. Minister bezskutecznie zachęcał również te stowarzyszenia do opracowania klucza podziału kosztów wspólnych na poszczególne rodzaje działalności.

Wysokość środków w budżecie państwa powinna determinować zakres zadań powierzonych w umowie, a nie sposób ich finansowania. Jednak zarówno GOPR jak i TOPR niejednokrotnie odmawiały podpisywania umów, z treścią których się nie zgadzały. Nie akceptowano np. zapisów w umowie obligujących zleceniobiorcę do szczegółowego rozliczenia się z paliwa zakupionego ze środków dotacji MSW i udokumentowania, że było ono wykorzystane jedynie do działań ratowniczych na terenie gór, domagając się jednocześnie finansowania innych zadań np. szkoleń centralnych organizowanych przez Zarząd Główny GOPR lub dodatkowych etatów ratowniczych TOPR.

Z budżetu Ministra Spraw Wewnętrznych zgodnie z ustawą o finansach publicznych nie można przekazać środków publicznych na sfinansowane zadań, które nie są związane z ratownictwem górskim wykonywanym na terenie gór rozumianych tak jak w art. 2 ust 1 ustawy o bezpieczeństwie i ratownictwie w górach i na zorganizowanych terenach narciarskich (tj. obszar Beskidu Niskiego, Beskidu Wyspowego, Beskidu Średniego, Beskidu Sądeckiego, Beskidu Żywieckiego, Beskidu Małego, Beskidu Śląskiego, Bieszczadów, Gorców, Pienin, Sudetów Wschodnich, Sudetów Środkowych, Sudetów Zachodnich, Tatr, pasma Spisko-Gubałowskiego oraz Wyżyny Krakowsko-Wieluńskiej z wyłączeniem obszarów jednostek osadniczych i dróg publicznych). Ministerstwo nie ma więc podstawy prawnej do sfinansowania np. benzyny wykorzystywanej do działań ratowniczych prowadzonych poza terenem górskim.

Minister przekazuje dotację na realizację całości zadań, powierzonych na podstawie zawartych umów. Niemniej jednak brak możliwości uzyskania informacji o wszystkich kosztach ponoszonych przez organizacje i związku poszczególnych kosztów wspólnych między działaniami związanymi z ratownictwem górskim, a innymi działaniami realizowanymi przez te stowarzyszenia, uniemożliwia uwzględnienie w umowach niektórych kosztów. W związku z powyższym przy podpisywaniu umów zwracano szczególną uwagę aby umowy uwzględniały tylko koszty, jakie organizacje ponoszą na ratownictwo górskie i potrafią to udokumentować, tj. w konsekwencji będą mogły rozliczyć przekazane środki finansowe, co nie narazi zarówno Ministra, jak i przedstawicieli tych organizacji na naruszenie dyscypliny finansów publicznych.

Zdaniem NIK, zasadne jest podjęcie przez Ministra Spraw Wewnętrznych działań mających na celu

zmianę przepisów prawa i zmierzających do przypisania każdemu z podmiotów odpowiedzialnych za zapewnienie warunków bezpieczeństwa osób przebywających w górach, wymienionych w art. 3 ust. 1 ustawy o bezpieczeństwie, konkretnych obowiązków, określonych w art. 3 ust. 2 tej ustawy, tak aby nie budziło wątpliwości, za które zadania są one odpowiedzialne.

[Tweetnij](#)

[ratownictwo](#), [TOPR](#), [GOPR](#)

[Generuj PDF](#)

[Drukuj](#)

[Powiadom](#)

[Zgłoś błąd](#)